

GYULAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM Dévaványai Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

5510. Dévaványa, Mezőtúri u. 4.

OM 203069

☎ **fax:** (66) 585-110, 20/2932983

honlap: www.dvki.hu

e-mail: devavanya@gyszc.hu

Egészségnevelési program

Hatályos: 2025. szeptember 1-től

Tóth Erika
igazgató

2025

Tartalom

Az iskolai egészség- és környezeti nevelés megvalósításának szinterei	3
Hagyományos tanórai foglalkozások, szakórák	3
Osztályfőnöki órák	3
Tanórán kívüli tevékenységek	3
1. Egészséges táplálkozás	5
2. Testnevelés, testmozgás	5
3. Egészségfejlesztéssel kapcsolatos nyomon követés	5
4. Testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése, bántalmazás, iskolai erőszak megelőzése	6
Testi- lelki egészség fejlesztése	6
Lelki egészség: A gyermek- és ifjúságvédelemi feladatok ellátása	6
Szenvedélybetegségek, azok megelőzése	7
Bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése	7
5. Balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás	8
6. Személyes higiéné	8
Kábítószerügyi Egyeztető Fórum	9
A feltáró és segítő munkaterületek a következők:	10
<i>Felmérés:</i>	10
<i>Segítségnyújtás:</i>	10
<i>Kapcsolattartás:</i>	10
<i>Prevenció:</i>	10
Családsegítő Szolgálat és iskola kapcsolata	11
A gyermekjóléti szolgálattal való kapcsolattartás	13
Védőnői, iskolaorvosi feladatok	13

EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

A teljeskörű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az oktatók a szakképző intézményben végzett tevékenységet és a tanuló, kiskorú tanuló törvényes képviselője részvételét a szakképző intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A szakképző intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a tanuló egészséghez, biztonságához való joga alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra.

Az intézményünk széles spektrumú korosztályi, képzési és tanulói összetétele az oktatási-nevelési folyamatok lépéseiben sokféle tartalmú és szervezeti formájú egészségnevelési, valamint környezeti nevelési folyamatot feltételez. A konkrét éves egészség- és környezeti nevelési feladatokat, eseményeket az éves munkatervek tartalmazzák.

Célunk a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel kialakítása a tanulóknál. Fontos feladatunk az ökológiai gondolkodás kialakítása és fejlesztése, az egészség és környezet összefüggéseinek felismertetése, a globális összefüggések megértése iránti igény felkeltése.

Az iskolai egészség- és környezeti nevelés megvalósításának szinterei

Hagyományos tanórai foglalkozások, szakórák

A szakórák mindegyike alkalmas arra, hogy közvetett módszerekkel megvalósítsuk tanulóink egészségnevelését. Az órák integrált anyagán keresztül elérhetjük, hogy a tanulók egységes szemléletet kapjanak, megismerjék és szeressék a természetet, kialakuljon igényük az egészségük és környezetük védelmére, a káros hatások csökkentésére, és felelőssé váljanak a jövő nemzedéke felé is. Koncentráltan találkoznak a tanulók a környezeti problémákkal és azok csökkentési lehetőségeivel a környezeti órákon.

Osztályfőnöki órák

A szaktárgyakon keresztül megvalósuló egészség- és környezeti nevelést kiegészíti az osztályfőnök, illetve az osztályfőnöki órák kiemelt szerepe. A környezeti nevelés szempontjából nem meghatározó az osztályfőnök szaktárgyi hovatartozása, viszont fontos a környezethez való viszonya. Az osztályfőnök összefogja a szaktárgyaknak megfelelő, de a hagyományos tanórai kereteket meghaladó tevékenységeket pl. a fogyasztói társadalom problémáinak felismerését és megoldását, táplálkozási szokásokat, a szemét kezelését, anyag- és energia-takarékosságot. Évfolyamokra bontva az osztályfőnöki órán javasolt egészségnevelési témák (a védőnő és a szociális munkás munkatervéhez igazodva):

Tanórán kívüli tevékenységek

Nem hagyományos tanórai és tanórán kívüli programok: kirándulások, osztálykirándulások. Ezek szervezésénél és lebonyolításánál az osztályfőnök szerepe meghatározó. Ezek a programok lehetőségek arra, hogy az elméletben megfogalmazottak a gyakorlati életben is megvalósuljanak. Minden tanév nyarán kerül megrendezésre a DÖK nap, amely az egész iskolát megmozgató legnagyobb program. Itt az osztályok, mint csapatok versenyeznek külön általuk választott sportokon belül.

A nem oktató munkakörben foglalkoztatottak is részt vesznek a környezeti nevelés tevékenységében az alábbi területeket érintve:

- papírfelhasználás csökkentése (kétoldalas másolás, féloldalas papírlapok használata, használt papír üres oldalának kihasználása, digitális információk)
- hulladékpapír, és nyomtató patron gyűjtése
- környezetkímélő, nem ártalmas tisztítószer használata
- növények, virágok az udvaron, folyosókon, tantermekben
- energia- és vízfelhasználás kontrollálása (energiatakarékos ablakok).

Törekszünk az anyag- és energiatakarékos iskola üzemeltetésre. Intézményünk minden tagjának feladata az épület, az udvar és a környezetének védelme.

Mindenki másképp veszi ki részét ebből a feladatból:

- Oktatók: az iskola minden oktatójának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára, hogy az adott tantárgyban rejlő környezeti nevelési lehetőségeket kihasználja és végrehajtsa.
- Diákok: diákjaink feladata a tantermek és folyosók dekorálása, illetve, hogy vigyázzanak környezetükre és figyelmeztessék társaikat is erre. Kiemelkedő feladata van ebben a Diákönkormányzatnak és az osztályközösségeknek.
- Munkaközösségek: A tanórák környezeti tartalmát a munkaközösségek határozzák meg, a tanórán kívüli nevelés koordinálása igazgatóhelyettesi feladat.
- Szülők: Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben a környezettudatos magatartást.

Az országos és nemzetközi felhívásokra, versenyekhez kapcsolódó lehetőségekkel csoportokban vagy osztály, illetve iskolai szinten élhetünk:

- Kulturált Környezetünkért verseny megszervezésével. Az osztálytermek díszítését, annak karbantartását értékeljük.
- Vizes Élőlények Világnapja – február 2.
- Víz Világnapja – március 22.
- Föld Napja – április 22.
- Madarak és Fák Napja – május 19.
- Környezetvédelmi Világnap – június 5.
- Autómentes nap-szeptember 22.
- Nemzetközi Hulladékgyűjtő Világnap – szeptember 23.
- Földünkért Világnap – október 21.

Az országosan meghirdetett témahetek is megrendezésre kerülnek. Minden oktató igyekszik az adott héten a témával kapcsolatos tananyagot beépíteni a tanmenetébe.

A fenti formákban megvalósulnak a következő kiemelt célok.

1. Egészséges táplálkozás

Az egészséges táplálkozás mind tanórákon, mind szabadidős programok keretében többször előkerül az év folyamán: osztályfőnöki és tanórákon, kollégiumi foglalkozás keretében, diáknap rendezvényeken. A kisgyermekgondozó képzésben külön tantárgyként szerepel a kisgyermekétkeztetés.

A téma kedvelt feldolgozási formája az egészségnap.

Egy egészségnap szervezés keretében lényeges kitérni az egészséges életmód fontosságára (kollégiumban, osztályokban):

a tudatos és egészséges táplálkozásra (napi 3-5x minőségi étkezés, megfelelő folyadékbevitel)

az életvitel és élethossz összefüggésére,

a táplálkozás és a mozgás sokféleségének (úszás, testnevelés, túrázás) egészségre történő kihatására.

2. Testnevelés, testmozgás

A mozgás, a sport szeretetére való nevelés fontosságát is ki kell emelni. A sport testi, lelki és mentális egészségre való pozitív hatását állandóan szem előtt kell tartani. A rendszeres testmozgás nagymértékben befolyásolja a diákok teljesítményét a tanulásban is.

A testnevelés órák számának növekedése ösztönző hatással van a tanulókra. A fókuszban a jelenlegi lehetőségek kihasználása és a jövőbeni infrastruktúra fejlesztése áll.

A testnevelés órák igazodnak a szakképzés miatti elméleti napokhoz. Ezekhez arányosítva: kilencedik évfolyamon heti 5, a 10. évfolyamon heti 4, 11.-ben heti 3,5 óra (a kifutó rendszerű képzéseknél), felmenő rendszerű szakképző osztályokban (4, 2, 2), technikumiaknál (4, 4, 3, 3)

3. Egészségfejlesztéssel kapcsolatos nyomon követés

Fontos a bemeneti és a kimeneti adatok összehasonlítása. A NETFIT méréseket minden évben a tanév rendjében előírtaknak megfelelően végzik el az oktatók.

A tanulók fitsségi állapotát a minden évben lebonyolított NETFIT mérés tükrözi.

4. Testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése, bántalmazás, iskolai erőszak megelőzése

Testi- lelki egészség fejlesztése

Évfolyamonként megjelölt témákra igyekszünk figyelni, minden területet lefedni:

9. évfolyam: Serdülőkor, változó testkép és változó kapcsolatok: iskolaváltás, baráti társaság fontossága.

10. évfolyam: Testi-lelki problémák kezelésének módjai, egészséggel kapcsolatos kérdések.

11. évfolyam: A média szerepe, a tájékoztatás erkölce, a hirdetés és a reklám felelőssége.

Fontos megtanulni kiszűrni a reklámok közül a fölösleges vásárlásra felhívókat.

Segítünk megtanítani diákjainknak az egészséges ételek kiválasztását, osztályfőnöki órán előadások keretében törekszünk a megfelelő feltételeket megteremteni, és az ismereteket kialakítani.

12. évfolyam: Környezeti és környezetvédelmi intézmények, civil szervezetek tevékenységének megismertetése a cél ezen az évfolyamon.

Ezzel a programmal, amit évfolyamokra bontottunk szét, az életkori és a biológiai sajátosságokat tartjuk szem előtt.

Ezen egészségfejlesztési program tervezése folyamán figyelembe vesszük és bevonjuk a megvalósításba az iskola egészségügyi társszolgáltatókat (védőnői szolgálat, iskolapszichológus, mediátor, mentálhigiénés szakember, iskolaorvos, drogrevenziós bizottságként a KEF).

Lelki egészség: A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása

Az iskola munkájában az ifjúságvédelem kiemelkedő szerepet tölt be. A tanulói személyiségfejlődést elősegítő pedagógiai szemlélet célja, hogy elhárítsa, enyhítse azokat az ártó hatásokat, amelyek a gyermek egészséges személyiségfejlődését gátolják, illetve a pozitív hatásokat érvényre juttassa. Megadunk minden lehetséges segítséget ahhoz, hogy a szülők a gyermeket családban nevelhessék, ne váljon szükségessé a gyermek kiemelése a családból. Hatékony és eredményes gyermekvédelmi munka csak összefogással végezhető, ideértve a családok aktív részvételét is. A gyermekvédelmi munka szerteágazó, feladatellátási helyenként a gyermekvédelmi felelős irányítja és koordinálja ezt a munkát iskolánkban.

Az utóbbi években a hátrányos, veszélyeztetett helyzetű tanulóink száma - ha csak kis mértékben is - de növekedni látszik, amely részben a szabályozások, részben pedig az életkörülmények romlásának a következménye. A veszélyeztetett helyzet kiváltó okai különfélék lehetnek, főleg azzal szembesülünk, hogy a gyermekek és fiatalok testi, lelki, értelmi, erkölcsi fejlődését a szülő vagy a gondozó környezet nem biztosítja. Kialakulásához vezető tényezők között jelentős lehet a tanuló családjára, szűkebb társadalmi környezetére jellemző elhanyagoló nevelés, gondozás vagy a családban a devianciák halmozott előfordulása (alkohol, drog, brutalitás, bűncselekmény).

Szenvedélybetegségek, azok megelőzése

Az osztályfőnöki órákon a szenvedélybetegségekről évente egészségügyi felvilágosító előadásokat, filmvetítéseket, beszélgetéseket szervezünk, elsősorban helyi szakemberek részvételével. Mindemelllett a szociális ágazaton tanulók tanórák keretein belül bővebb ismeretet szereznek az adott témában.

A tanulók és családjaik megismerésére sok időt fordítunk, észrevételeiket, javaslataikat munkánk során figyelembe vesszük. A tanulókkal való törődés az iskola valamennyi dolgozójának fokozott kötelessége.

Bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése

Ha az oktató észleli a tanuló bántalmazását, esetmegbeszélést kezdeményez. Családon belüli bántalmazás észlelése esetén az illetékes gyermekvédelmi intézmények felé jelzést kezdeményez további kivizsgálás céljából. A gyermek testi és lelki bántalmazásának felmerülése esetén azonnali intézkedések meghozatala szükséges.

A bántalmazott tanuló közösségbe való visszailleszkedésének céljából pszichológus felkeresését javasoljuk.

A szociálisan hátrányos helyzetűek azok a gyermekek és fiatalok, akiknek alapvető szükséglet kielégítési lehetőségei korlátozottak, családjuk, szűkebb társadalmi környezetük az átlaghoz képest negatív eltérést mutat, elsősorban szociális és kulturális téren.

Hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a gyámhivatal védelembe vett, illetve akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint – óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

Ezeknél a tanulóknál segítjük a szociális hátrányok leküzdését, törekszünk a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítésére, valamint gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységet végzünk. Ennek megerősítésére szolgáló kezdeményezések az Esély program.

Olyan igazgatási, pedagógiai tevékenységet kell folytatnunk, amely eleve kizárja annak a lehetőségét, hogy bármilyen okból, így a gyermek vagy hozzátartozói színe, neme, vallása, nemzeti, etnikai vagy társadalmi származása, vagyoni és jövedelmi helyzete, kora, születési vagy egyéb helyzete miatt hátrányos megkülönböztetés érje.

Az iskolába érkező tanulók otthoni körülményeinek megismerése az osztályfőnökök munkája által történik. Az ifjúságvédelmi felelős a nevelésbe vett és veszélyeztetett helyzetű tanulókat nyilvántartásba veszi, a tantestület folyamatosan segíti tanulóinkat, életkoruknak megfelelően biztosítja fejlődésüket, a családsegítő szolgálatokkal közösen végzi folyamatos ellátásukat.

A veszélyeztetett helyzetű tanulók esetében felvesszük a kapcsolatot az illetékes területi gyámhatósággal és a családsegítő szolgálattal, a szociális okokból rászoruló tanulók szüleivel együtt kezdeményezzük önkormányzati támogatásukat.

Folyamatosan nyomon követjük a félárva tanulók tanulmányait, segítjük fejlődésüket. A váratlanul felmerülő gondok esetében kezdeményezzük a területileg illetékes gyámhatóságnál a rendkívüli vagy a rendszeres gyermekvédelmi támogatást, a kollégiumi vagy étkezési díjak csökkentését, illetve az ehhez való hozzájárulásukat. Javasoljuk a szülőnek, gondviselőnek a hét közbeni kollégiumi elhelyezést, ehhez kérjük az illetékes önkormányzatok anyagi támogatását. A szociálisan rászorulóknak a Túrér Partja Középiskolai Alapítvány az éves lehetőségek szerint szociális hozzájárulást ad.

Iskolánkban iskolaorvosi ellátást biztosítunk minden tanuló részére. A napközbeni rosszulletek esetén értesítjük a tanuló gondviselőjét, a védőnőt, a gyermekorvost, szükség esetén mentőt hívunk.

Bullying: a jogi szabályozás a Btk. 222. §-a szerint.

5. Balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás

A balesetvédelmi oktatás minden tanév első napjának külön témája. Ezen az általános tájékoztatón kívül a diákok balesetvédelmi oktatásban részesül minden gyakorlaton résztvevő tanuló a gyakorlati oktatás minden időszakában, amikor új tevékenységbe kezdenek, új ismereteket sajátítanak el, új helyszíneken végeznek munkát.

Elsősegélynyújtási ismeretek kötelező tantárgyként szerepel a kisgyermekgondozó és nevelő képzésben, illetve több szakmában a szakmai képzés vagy akár az ágazati vagy szakmai vizsga során. Azon tanulóink akik KRESZ vizsgát tesznek, számukra ingyenesen biztosított az elsősegélynyújtással kapcsolatos online kurzus, illetve egy személyes demonstráció, melyet hivatalos egészségügyi szakember prezentál.

6. Személyes higiéné

A környezet kialakításának nagy jelentősége van a harmonikus életvitel megvalósításában. Az iskolai és a kollégiumi nevelés fő vonalát képezi a higiénés nevelés, és annak fontosságának hangsúlyozása. A kollégiumban csoportfoglalkozások alkalmával és osztályfőnöki órákon rendszeresen kitérünk, tekintettel a téma szükségszerűségére. Minden tanévben az iskolánk védőnője előadásokat tart a tanulók részére.

Testnevelés órákon is egyik fő feladat a higiénéiára való nevelés. Ennek színterei például a strandfürdő, ahol az úszás- és strandhigiénéiát tanítjuk, illetve a Seres István sporttelep öltöző és zuhanyzó kulturált és fenntartható használatára buzdítjuk diákjainkat lehetőségek használatára.

A szakoktatóknak fontos szerepe van személyes higiénére való nevelésben, mivel a szakmájuk végzéséhez elengedhetetlen feltétel.

Szintén kiemelt feladat a tanműhely és saját munkakörnyezetük tisztán tartása és a munka közben keletkezett hulladék kezelése.

Különösen fontos feladat a veszélyhelyzetekben megismertetni a tanulókkal az aktuális higiéniai előírásokat.

A szakképző intézményben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a szakképző intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba.

A szakképző intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a szakképző intézmény szakmai programjának részét képező egészségfejlesztési program keretében. Az egészségfejlesztési programot az oktatói testület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.

Az egészségnevelési program megvalósítása érdekében helyi szinten számos szervezettel működünk együtt.

Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

Törvényi szabályozás változása a 2025. évi XIX. törvény szerint.

Ez a városi fórum, amely intézményünkben is tart előadásokat, szakemberektől és szenvedélybeteg emberektől származó használható tudást nyújt a gyermekeknek.

Szoros kapcsolatot ápolunk:

- a települési önkormányzatok jegyzőivel,
- az illetékes polgármesteri, járási hivatalok gyermekvédelmi és gyámügyi vezetőivel,
- a vármegyei gyámhivatallal,
- a tanuló gondozójával, gyámjával, hivatásos gyámjával,
- a helyi nevelőotthon munkatársaival,
- a családsegítő központtal, családsegítő szolgálattal,
- a nevelési tanácsadóval,
- a rendőrséggel, ügyészséggel, bírósággal,
- a Vöröskereszttel,
- társadalmi szervezetekkel, alapítványokkal,
- Kormányhivatallal.
- a helyi Sportegyesülettel

Természetesen nagy mértékben támaszkodunk a szülővel történő kölcsönös együttműködésre is. A felsoroltakon kívül kibővül ez a munka a DÖK együttműködő szerepével, valamint a magatartászavarokkal küzdő gyermekek még fokozottabb segítségével.

A hátrányos helyzetű tanulók nyilvántartásba vétele alkalmával maximálisan törekedni kell a tapintatos és szakszerű adatfelvételre. A szorgalmas, de önhibájukon kívül hátrányos helyzetű tanulók részére az intézményi alapítványok nyújthatnak támogatást, amely elsősorban a tanulmányi eredményt veszik figyelembe a támogatások odaítélésénél.

A feltáró és segítő munkaterületek a következők:

Felmérés:

Tanév elején felmérés készül a hátrányos és veszélyeztetett gyermekekről, szociális helyzetükről. Továbbá tájékozódunk az újonnan érkező tanulók otthoni körülményeiről, szokásairól.

Segítségnyújtás:

Kedvezményes étkezés biztosított a rászorultak részére. Anyagi veszélyeztetettség esetén ismertetjük a családokkal a segély lehetőségeket, az igényelhető ösztöndíj támogatásokat.

Indokolt esetben a helyi önkormányzatok további anyagi támogatását eszközöljük. A szociálisan hátrányos helyzetű, de szorgalmas tanulóinkat az intézmény alapítványai támogatják.

Kapcsolattartás:

Az iskolavezetés naprakész kapcsolattartásra törekszik az osztályfőnökökkel, segítve és gazdagítva ezzel egymás munkáját.

Kiemelten fontosnak tartjuk az állandó együttműködést a Diákönkormányzattal és a gyermekvédelmi feladatokat ellátó társintézményekkel (gyámhivatal, családsegítő szolgálat, nevelési tanácsadó, rendőrség stb.)

Prevenció:

A gyermekvédelem egyik legfontosabb részterülete. A gyermek testi, lelki egészségének a fenntartása, a családban történő nevelkedésének biztosítása a cél. E feladatok érdekében az iskola vezetésével és az osztályfőnökökkel egyeztetve, szakemberek bevonásával (szakorvos, pszichológus) előadásokat szervezünk.

További feladatok:

- tanulmányi eredmény figyelemmel kísérése
- hiányzások ellenőrzése, problémás esetben az intézkedések megtétele
- veszélyeztetett tanulók figyelemmel kísérése, segítése, szakemberhez irányítása
- szakirodalom ajánlása, figyelemfelkeltés
- pályázatok figyelése
- továbbképzéseken való részvétel
- külső szervek kérésére vélemény, környezettanulmány készítése.

Családsegítő Szolgálat és iskola kapcsolata

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenységért alapvetően az intézmény vezetője felel.

Feladata:

- a gyermek- és ifjúságvédelmi munka megszervezése és irányítása
- a diákönkormányzattal történő együttműködés
- a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezése.

Amennyiben az iskolai eszközök már nem elégségesek a gyermekvédelmi feladatok ellátásához az intézményen belül, értesítenie kell a Gyermekjóléti Szolgálatot, illetve köteles hatósági eljárást kezdeményezni.

A oktató, oktató-nevelő tevékenységével szemben támasztott alapvető követelmény:

- a gyermeki jogok védelme,
- nevelő-oktató munkája során vegye figyelembe a tanuló egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét, segítse a gyermek képességének kibontakozását, illetve a hátrányos helyzetben lévő tanuló felzárkóztatását,
- működjön közre a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében,
- tartsa tiszteletben a tanulók emberi méltóságát és jogait,
- a szülőket, gondviselőket és a tanulókat az őket érintő kérdésekben rendszeresen tájékoztassa,
- szükség esetén kapcsolatot kell tartania a családdal, a szülőkkel annak érdekében, hogy a gyermek családban nevelkedjen, s családjától megkapja a segítséget iskolai kötelezettségének teljesítéséhez.

Az iskola közreműködik a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során együttműködnek a Gyermekjóléti Szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

A gyermek-és ifjúságvédelmi felelős segíti az iskola oktatóinak gyermek-és ifjúságvédelmi munkáját. Feladata:

- az osztályokat felkeresve tájékoztatja a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, és az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel,
- a oktatók, szülők vagy tanulók jelzése alapján megismert veszélyeztetett tanulók esetében - a veszélyeztető okok feltárása érdekében-igyekszik megismerni a tanuló családi környezetét.

Feladatok és irányelvek a gyermek- és ifjúságvédelmi munkában:

- elsődleges és meghatározó tevékenység a prevenció
- az életkörülményekben tapasztalható rendellenességek időben való feltárása
- a szükséges intézkedések megtétele, törekvés az előidéző okok megváltoztatására
- a problémák megbeszélése, lehetőség szerint közös orvoslása, a szülők meggyőzése
- a gyermekvédelmi törvény előírásainak betartása, kapcsolattartás a helyi önkormányzat gyermek- és ifjúságvédelmi ügyekért felelős szakembereivel.

Ezen feladatok részletes tevékenységekre bontása az éves munkatervekben történik.

A szociális hátrányok enyhítésére a korábban említett támogatási lehetőségek mellett az iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálnak:

- Felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok szervezése
- Önismereti csoportok létrehozása (működtetése)
- Drog- és bűnmegelőzési programok
- Mentálhigiénés programok
- Pályaorientációs tevékenység
- Komplex tehetséggondozó programok,
- Kirándulások, országjárások
- Bemutatók
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon stb.
- Helyi, regionális, országos támogatások megszerzésének ösztönzése
- Motiválás arra, hogy a gyermek kollégiumi, tanulószobai vagy napközis ellátásban részesüljön
- Kapcsolatfelvétel a szolgáltató intézményekkel
- Ösztöndíjak
- Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.

Gyermekeink, tanulóink érdekében a legszélesebb körű és leggyakoribb kapcsolatot az **iskola-egészségügyi ellátásban**, a gyermekjóléti szervezetekben és a gyakorlati képzésben részt vevő partnerekkel tart fenn az intézményünk.

A gyermekjóléti szolgálattal való kapcsolattartás

Az intézmény figyelemmel kíséri a tanulók veszélyeztetettségének megelőzésével és megszüntetésével kapcsolatos feladatokat. Az ifjúságvédelem az intézmény összes dolgozójának alapvető feladata. Az ezzel összefüggő szervező-koordináló feladatok ellátására gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst bíz meg minden oktatási egységben. A felelősök az egységes feladatellátás érdekében az ifjúságvédelmi munkacsoportban végzik munkájukat. A kapcsolattartásban a munkacsoport képviseli az intézményt.

Az intézmény kapcsolatot tart a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében:

- a gyermekjóléti szolgálattal,
- a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

Az intézmény segítséget kér a gyermekjóléti szolgálattól, ha a gyermeket veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni. Az intézmény a gyermekjóléti szolgálattal közvetlen kapcsolatot tart fenn.

A kapcsolattartás formái, lehetséges módjai:

- a gyermekjóléti szolgálat értesítése – ha az intézmény a szolgálat beavatkozását szükségesnek látja,
- esetmegbeszélés – az intézmény részvételével a szolgálat felkérésére,
- a gyermekjóléti szolgálat címének és telefonszámának intézményben való kihelyezése, lehetővé téve a közvetlen elérhetőséget,
- előadásokon, rendezvényeken való részvétel az intézmény kérésére.

Védőnői, iskolaorvosi feladatok

Az iskola-egészségügyi ellátást a fenntartó, a kapcsolattartást az iskola igazgatója biztosítja az ellátási feladatokban részt vevő személyekkel, az iskolaorvossal, az iskolai védőnőkkel.

A védőnő az osztályfőnöki órákon segíti a tanulókat az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításában.

Az iskolaorvos elvégzi a hatályos törvények és jogszabályok alapján az intézmény gyermekeinek, tanulóinak rendszeres egészségügyi szűrését, vizsgálatát és ellátását. Az iskolaorvost feladatainak elvégzésében segíti az intézmény igazgatója. Az iskolaorvos munkájának ütemezését minden tanév szeptember 30-ig egyeztetni az intézményvezetővel, majd a szűrővizsgálatok tervezetét október 30-ig ismertetik az érintett oktatási egységek oktatóival, tanulóival.

Az iskolaorvos minden tanévben elvégzi a következő feladatokat:

- az iskola diákjainak folyamatos egészségügyi felügyelete, a tanulók évente egy alkalommal történő szűrővizsgálata,
- a vizsgálatkor talált kóros elváltozások esetében a tanuló gondozásba vétele,
- a pályaválasztási tanácsadás orvosi feladatainak minden év szeptember 15-ig való teljesítése,
- a testnevelési órákkal kapcsolatos gyógytestnevelési, könnyített-, felmentett- illetve normál testnevelési csoportokba való besorolás elvégzése (a tanévet megelőző május 31-ig, kivéve, ha a vizsgálat oka később következett be),
- végrehajtja a szükséges és esedékes védőoltásokat, ellenőrzi az elrendelt járványügyi intézkedések végrehajtását,
- sürgősségi eseti ellátást végez,
- gondoskodik a tanulók egészségügyi állapotáról tanúskodó dokumentumok vezetéséről, a védőnő közreműködésével rendszeresen ellenőrzi, hogy a tanulók a szükséges szakorvosi vizsgálatokon részt vegyenek.

A szükséges vizsgálatokra beutalót biztosít a diákoknak, őket a legszükségesebb gyógyszerekkel ellátja, ezt követően a háziorvosi rendelőbe irányítja kezelésre.

A védőnő munkájának végzése során együttműködik az iskolaorvossal:

- elősegíti az iskolaorvos munkáját, a szükséges szűrővizsgálatok ütemezését,
- figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotának alakulását, az előírt vizsgálatokon való megjelenésüket, leleteik meglétét,
- elvégzi a szűrővizsgálatokat megelőző ellenőrző méréseket (vérnyomás, testsúly, magasság, hallásvizsgálat stb.),
- szoros munkakapcsolatot tart fenn az intézmény vezetésével,
- elvégzi a diákság körében a szükséges felvilágosító, egészségnevelő munkát, az osztályfőnökkel együttműködve osztályfőnöki órákat, előadásokat szervez, és kapcsolatot tart a segítő intézményekkel (Pedagógiai Szakszolgálat, Drogambulancia, Családsegítő Szolgálat, Gyermekjóléti Szolgálat, stb.).

Dévaványa, 2025. augusztus 28.

Tóth Erika
igazgató

